

IV. Protectia Mediului

Dezvoltarea unei strategii privind calitatea mediului este un proces complex care implica diverse analize tehnice, coordonarea si cooperarea intre participantii la aceasta actiune, cum ar fi agentii economici, asociatiile patronale industriale, organizatii civice locale, oficialitatile locale si public. Procesul de dezvoltare si aplicare a unei strategii pentru calitatea mediului este specific zonei si conditionat de o serie de factori:

- extinderea geografica a zonei de aplicare;
- reglementarile de mediu existente si aplicabile;
- tipurile de surse de poluare si controlul acestora;
- starea si evolutia calitatii aerului;
- situatia institutionala si factorii implicati decizional;
- activitatea si implicarea societatii civile.

Scopurile fundamentale ale unei strategii pentru calitatea mediului trebuie sa fie definite si comunicate in mod clar tuturor factorilor implicati deoarece dezvoltarea unei strategii este, in mod inevitabil costisitoare, controversata si necesita mult timp pana la aparitia rezultatelor.

Sistemul institutional cu privire la managementul mediului din Romania este deosebit de complex. In prezent, in arealul Municipiului Bucuresti, activitati de monitorizare a calitatii mediului se desfasoara atat de unitatile Ministerului Mediului si Gospodarii Apelor cat si de cele apartinand Ministerului Sanatatii. Reglementarea activitatilor este efectuata in exclusivitate de Agentiile de Protectie a Mediului (Bucuresti si Ilfov).

Pentru Municipiul Bucuresti, problema poluarii mediului a capatat un aspect prioritar. De exemplu, daca in ceea ce priveste sursele fixe de poluare am asistat in ultimii ani la o scadere vertiginoasa a emisiilor, cresterea numarului de vehicule in tranzit sau rezidente in capitala a inceput sa creeze probleme serioase atat sub aspectul fluentei circulatiei cat si al poluarii sonore si a calitatii aerului.

Consideram ca, in etapa actuala, este mai necesar ca oricand sa se produca o revitalizare a comunitatilor locale, a spiritului civic, a reasezarii relatiilor inter-umane pe noi baze, care sa constituie motorul relansarii economice, in stransa concordanta cu principiile dezvoltarii durabile. Acest lucru va fi posibil numai prin aplicarea principiilor dezvoltarii durabile, pentru ca avem datoria de a lasa generatiilor viitoare posibilitatea de a beneficia de calitatea mediului inconjurator, cel putin la nivelul celei pe care o avem noi in prezent.

Aceasta situatie de ansamblu, a condus la aparitia si agravarea in timp a problemelor de mediu ale municipiului Bucuresti, cum ar fi :

- Gradul ridicat de poluare a aerului, tipic perimetrelor urbane (traficul rutier, incalzirea rezidentiala proprie, activitati industriale, termocentrale etc.). Zonele cele mai afectate din Municipiul Bucuresti sunt :
 - zona Drumul Taberei – B-dul Timisoara – B-dul Iuliu Maniu;
 - zona de sud – est – Platforma Dulesti, catre nord, cuprinzand perimetrele Liviu Rebreanu, Dristor, Baba Novac;
 - zona centrala – Piata Unirii, cu ramificari spre sud – vest (B-dul Cosbuc, Soseaua Alexandriei), spre sud (B-dul Dimitrie Cantemir, Pieptanari, Giurgiului) si spre sud – est (Timpuri Noi, Splaiul Unirii, Calea Vacaresti);
 - zona Piata Victoriei – spre nord – zona Dr. Felix, B-dul Ion Mihalache, strada Paris, B-dul Kiseleff;

- zona Stefan cel Mare – Tunari – Viitorului, Strada D-na Ghica – Tei, Soseaua Pantelimon – B-dul Ferdinand – Gara de Est – B-dul Electronicii (SINTOFARM, IEI);
 - zona Floreasca - Aviatiei;
 - zona Jiului – Poligrafiei – ROMEXPO – Piata Presei Libere – SOFITEL;
- Inexistenta unei statii orasenesti de epurare a apelor uzate. In prezent, prin cele sapte mari canale colectoare la care sunt racordati majoritatea agentilor economici, se deverseaza zilnic peste 200.000 m.c. apa uzata, care ajunge in final in emisarii naturali.
 - Ridicarea nivelului pinzei de apa freatica, ca urmare a realizarii tunelelor de metrou si casetarii riului Dimbovita.
 - Calitatea necorespunzatoare a apei din salba de lacuri a riului Colentina. Aceasta se datoreaza deversarii direct in riul Colentina de catre unitatile industriale si populatie a apelor uzate rezultate in amonte de Bucuresti: Buftea (industrie alimentara, industrie usoara, populatie), Crevedia (ferma de crestere a pasarilor, populatie), Mogosoaia (industria cinematografica, populatie). Pe de alta parte, fundul lacurilor de pe riul Colentina nu au mai fost dragate de peste 30 de ani, conducind la acumularea unor mari cantitati de namol.
 - In prezent exista un sistem de supraveghere a calitatii mediului cu 8 statii de masura si 3 panouri de afisaj ; numarul statiilor este insuficient.
 - Diminuarea suprafetelor de spatii verzi, de la circa 12 m.p. / locuitor in anul 1990, la circa 9,08 m.p. / locuitor in prezent, din care 7,61 mp/loc este spatiu public plantat cu acces nelimitat iar diferenta o reprezinta spatiile verzi private si specializate (Gradina Botanica , Gradina Zoologica etc.) precum si repartizarea inegala a acestora pe teritoriul orasului.
 - Inexistenta unor sisteme ecologice de tratare a deseurilor urbane.
 - Poluarea sonora mare, nivelul de zgomot echivalent depasind valorile maxime admisibile in majoritatea zonelor orasului.
 - Necorelarea planurilor de urbanism cu cele de protectia mediului.

Fata de aceasta stare de fapt, municipalitatea a intreprins si are in vedere o serie de masuri importante privind ameliorarea, imbunatatirea si conservarea spatiilor verzi si a salbei de lacuri.

Actiuni in perioada 2000 - 2004

Printre preocuparile de interes major ale municipalitatii se numara si gasirea posibilitatilor tehnice si financiare necesare implementarii proiectelor de mediu, inclusiv accesarea fondurilor Comisiei Europene.

Proiectul LIFE ECOMARKET in valoarea totala de 564.889 EUR din care contributie nerambursabila de la Comisia Europeana 281.900 EUR - in derulare.

Scopul proiectului este de a minimaliza impactul asupra mediului si in mod special impactul generat de activitatile desfasurate in pietele agro-alimentare (PA) care functioneaza in mod continuu in spatii deschise sau spatii partial deschise. Pentru atingerea acestui scop, ECOMARKET are 4 obiective inter-corelate:

- introducerea si certificarea unui sistem de management de mediu (SMM), in conformitate cu solicitarile ISO 14001 in cadrul Primariei Municipiului Bucuresti;

- elaborarea unui model de piata ecologica si aplicarea acestui model la doua pietele agroalimentare pilot; acest model va putea fi ulterior extins si aplicat la alte pietele de pe teritoriul municipiului Bucuresti si chiar din tara ;
- proiectarea, testarea si evaluarea unei metode de evaluare a mediului si a unor indicatori durabili in scopul obtinerii unei scheme de eco-etichetare voluntara (SEV), pentru comerțul cu amanuntul din cadrul pietelor agroalimentare; formarea unei echipe proprii de Experti Evaluatori pentru aplicarea schemei de ecoetichetare ;
- monitorizarea si diseminarea rezultatelor proiectului.

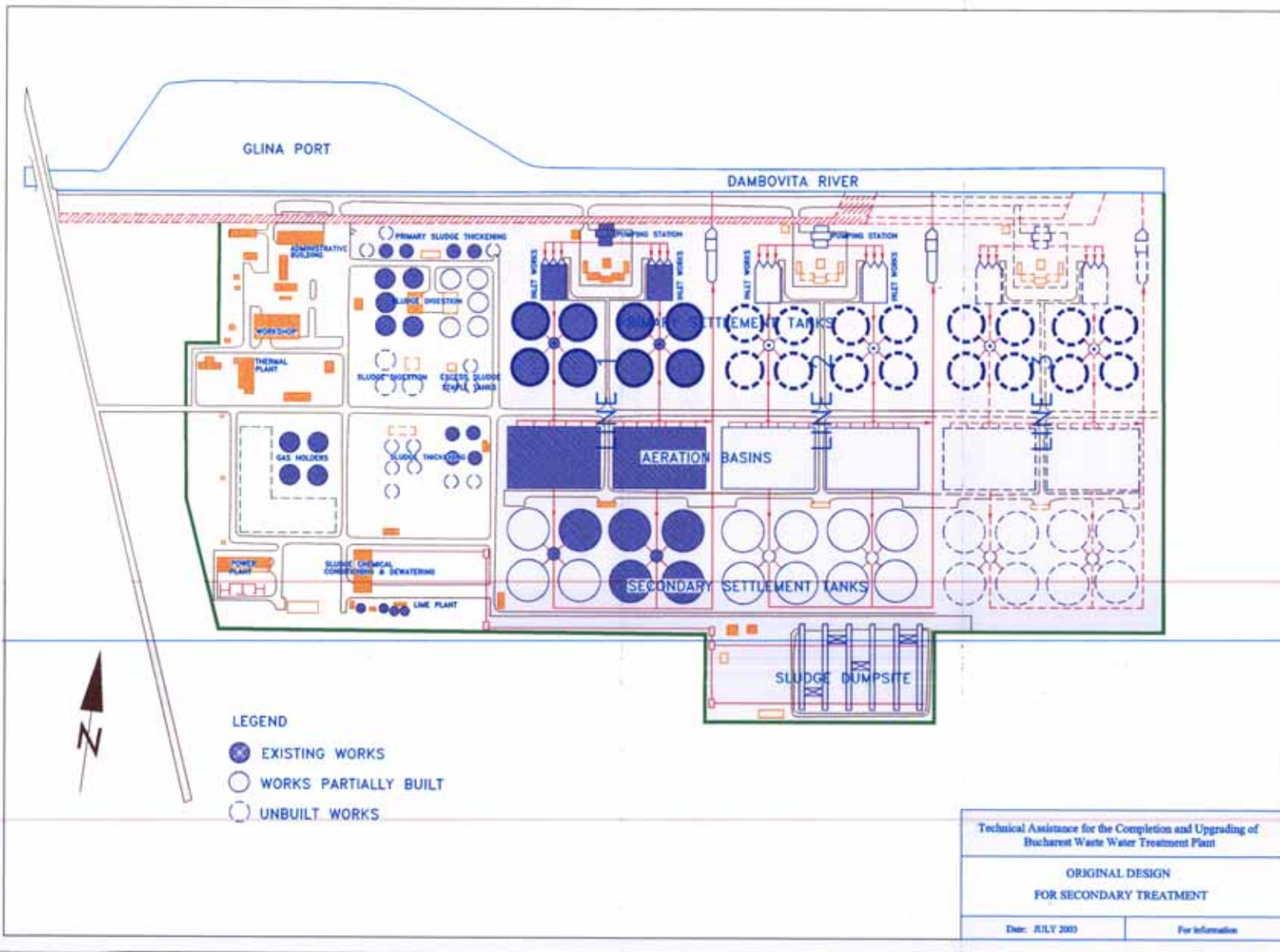
Proiectul privind "Finalizarea lucrarilor si modernizarea statiei de epurare a apelor uzate Bucuresti-Glina" – in implementare

Proiectul cuprinde mai multe etape :

- asistenta tehnica, prin programul ISPA, pentru pregatirea documentatiei in vederea obtinerii fondurilor nerambursabile de la Comisia Europeana. Consultanta a finalizat studiul de fezabilitate, proiectarea si documentele necesare obtinerii finantarii pentru realizarea obiectivului de investitii. Costul operatiunii a fost de 1,8 MEURO care au fost asigurati astfel:
 - 1,35 MEURO contributie acordata de Comunitatea Europeana, prin programul ISPA, reprezentand 75 %
 - 0,45 MEURO buget local, reprezentand 25%
- Studiul de fezabilitate evalueaza proiectul Glina la 230 MEURO. Statia de epurare va avea 2 fluxuri din care primul flux va costa 110 MEURO.
- Comisia Europeana finanteaza executarea primului flux de epurare al statiei Glina cu 70 % din valoarea acestuia, adica 77 MEURO prin proiect ISPA – fonduri nerambursabile.
- Finantarea componentei locale va fi asigurata prin credit BEI/BERD in valoare totala de 33 MEURO. Lucrarile vor incepe in anul 2005 si trebuie finalizate pina la sfirsitul anului 2006.
- Fluxul 2 de epurare al statiei Glina va fi majoritar finantat tot de Comisia Europeana prin instrumentele financiare specifice tarilor membre ale Uniunii Europene, avind in vedere ca dupa 1 ianuarie 2007 se preconizeaza ca Romania sa devina membra a Uniunii Europene.

Beneficii:

- reducerea poluarii mediului in aval de municipiul Bucuresti
- refacerea florei si faunei
- crearea unor noi locuri de munca
- alinierea la Directivele Uniunii Europene privind concentratiile maxim admisibile ale poluantilor in zonele sensibile, altfel spus, Bucurestiul nu va mai deversa canalizarea in Dimbovita, Arges si Dunare pina in Delta Dunarii si pe coastele Marii Negre.

Dotari echipamente din buget local – in aceasta perioada au fost achizitionate echipamente specifice activitatii de monitorizare a factorilor de mediu (pH-metru portabil, sistem prelevare probe de sol, sonometru Bruell & Kjaer, softuri specializate pentru analize sonometrice) ;

Reamenajare spatii verzi pe terenurile eliberate dupa desfiintarea constructiilor amplasate ilegal pe spatii verzi in locatii precum: bd. Iuliu Maniu, statia de metrou Titan, Drumul Taberei, de la Orizont la Piata Drumul Taberei ; str. Nitu Vasile nr. 1 – 3 , la bucla Drumul Taberei , Piata Presei Libere, bd. Timisoara. Astfel a fost redata orasului o suprafata de aproximativ 180.000 mp de spatiu verde.

Intretinere spatii verzi in parcurile aflate in administrarea Primariei Municipiului Bucuresti :

- programele anuale de plantari material dendrologic – cca 76 500 mii buc/an – din care :
 - arbori foiosi – 1500 buc
 - arbusti foiosi – 45000 buc.
 - coniferi – 2000 buc.
 - trandafiri – 25000 buc.
 - buxus – 3000 buc.
 - material floricol produs si plantat – circa 14.000 mii buc./an

Valoarea materialului dendrofloricol plantat: 13,982 miliarde lei

- tratamentele fitosanitare executate: tratamente de iarna la arbori foiosi si rasinosi, contra paduchilor de San Jose ; combaterea inrosirii acelor la conifere; combaterea moliei pinului; combaterea acarienilor la tei; combaterea omidei defoliatoare (generatia I si II) ; combaterea fainarii si afidelor la trandafiri; tratamente preventive si curative la semanaturile din pepiniere; combaterea bolilor si daunatorilor la culturile floricole; dezinfectia materialului de inmultire; dezinfectia amestecului de pamant vegetal necesar plantarii; dezinfectia uneltelor, laditelor si ghivecelor pentru plantat;
- lucrarile de combatere a daunatorilor
- amenajari si reamenajari de peluze in parcuri prin regazonare pe circa 75 ha/an
- dotarea parcurilor cu cosuri de gunoi, banci si repararea celor existente
- reamenajarea spatiilor verzi pe B-dul Magheru, dupa reasfaltarea bulevardului si protejarea cu gardulete ornamentale
- repararea fantanilor arteziene si asigurarea functionarii lor pe timpul verii, in parcurile Herastrau si Tineretului
- executarea lucrarilor de reparatii si pregatire a serelor pentru sezonul rece, precum si asigurarea bazei materiale necesare productiei
- eliberarea a circa 3800 avize pentru taieri si toaletari de arbori si arbusti din Municipiul Bucuresti
- dotarea parcului auto cu utilaje de mica si mare mecanizare si asigurarea intretinerii si repararii celui existent .
- elaborarea studiilor de fezabilitate pentru instalatiile de irigat din parcurile Circului si Miorita
- pregatirea planurilor pentru decorurile florare din parcurile aflate in administrare.

Valoarea lucrarilor de reparatii din parcuri (reabilitare alei, reparatii sistem canalizare, reparatii statii de pompare, reparatii instalatii electrice, reparatii imprejmuii etc.) este de 29,546 miliarde lei.

Valoarea lucrarilor de investitii, dotari specifice cum ar fi cazane centrale termice, utilaje intretinere spatii verzi, motocositoare, autocisterne, autobasculante, transportoare cu bena, tractoare este de: 73,982 miliarde lei.

Reabilitarea barajelor si protectia malurilor

Plecand de la starea necorespunzatoare a barajelor si stavilarelor de pe raul Colentina s-a demarat un amplu program de reabilitare a acestora precum si a protectiei malurilor.

Astfel, pentru punerea in siguranta a barajului Baneasa s-a refacut pereul vertical, coronamentul, s-au executat grinzi spargeval, s-au reparat paramentele aval si amonte in scopul inlaturarii infiltratiilor de la baza. Valoarea lucrarilor a fost de 10 mld.lei.

Barajul Herastrau a necesitat reparatii la grinda inferioara de sprijin a paramentului amonte, grinda spargeval, in valoare de 4 mld.lei.

La barajul Tei, au fost executate lucrari de reparatii capitale baraj pamant, amenajarea coronamentului si a unei grinzi spargeval precum si reamenajarea paramentului aval in valoare de 5 mld.lei.

Reabilitarea apararilor de mal

Portiuni intregi din apararile de mal aferente lacurilor erau distruse sau prezentau diverse grade de deteriorare fapt ce a condus la executarea lucrarilor de reabilitare la lacurile Baneasa, Herastrau si Tei in valoare de 17 mld. lei.

De asemenea s-au refacut pereurile verticale si s-au montat dale ecologice la lacurile Carol si National.

Decolmatarea lacurilor

In cadrul acestui program s-au realizat in anul 2002 lucrari de decolmatare a lacului Carol prin excavarea si evacuarea a peste 20.000 mc namol precum si decolmatarea retelei de scurgere.

In 2003 si 2004 s-au efectuat lucrari de decolmatare la lacul Cismigiu, evacuandu-se 10.000 mc namol precum si lucrari de reabilitare a cuvei de beton pe o suprafata de 12000 mp. Valoare totala a investitiilor este de 14 mld.lei.

Program de curatire a cuvei lacului si a luciului de apa

Programul de curatenie s-a desfasurat anual incepand cu anul 2001. S-au curatat cuvele lacurilor Straulesti, Grivita, Baneasa, Herastrau, Floreasca, Tei, Drumul Taberei, Cismigiu pe o suprafata de 300 ha. Precum si zonele adiacente (de maxima protectie) pentru lacurile Tei, Baneasa, Herastrau, Floreasca, Carol, Cismigiu, National, Tineretului, Balta Alba. Au fost colectate, depozitate si transportate 4000 mc deseuri precum si 15000 mc plutitori si bradis de pe o suprafata de 1080 ha luciului de apa.

Siguranta barajelor si stavilarelor

Datorita faptului ca nu s-au efectuat lucrari de reabilitare a barajelor si stavilarelor, acestea prezentau suficiente deteriorari care intr-un anumit complex de factori (inundatii, seisme, etc.) pot periclita rezistenta si siguranta lor in exploatare si pot pune in pericol bunuri materiale si chiar vietii oamenilor. Acest lucru a determinat

efectuarea unor lucrari urgente de reabilitare si punere in siguranta a barajelor si stavilarelor de la lacurile Straulesti, Grivita, Floreasca, Tei, Cernica, Herastrau, Mogosoaia.

Obiective de perspectiva pentru imbunatatirea calitatii factorilor de mediu in Municipiul Bucuresti

Fata de problemele de mediu deosebit de complexe cu care se confrunta in prezent municipalitatea, o atentie deosebita va trebui sa fie acordata in perspectiva unor domenii ca planificarea urbana, reducerea deseurilor, calitatea aerului, calitatea apelor, managementul deseurilor, eficienta energetica, transporturi curate si eficiente.

In acest context general, municipalitatea Bucuresti, isi propune pentru viitor, o serie de proiecte ample, cu efect major asupra calitatii mediului si implicit asupra starii de sanatate a populatiei, astfel:

Protectia aerului:

- In cadrul strategiei privind imbunatatirea calitatii aerului in municipiul Bucuresti, un rol prioritar il ocupa obtinerea informatiilor necesare in vederea adoptarii deciziilor. In acest context, monitoringul calitatii aerului reprezinta elementul fundamental, care trebuie sa furnizeze informatiile necesare. Pe aceasta linie, este necesara **realizarea sistemului informational – operativ pentru supravegherea calitatii aerului**. Acesta urmeaza a fi constituit din circa 25 puncte fixe de monitorizare in regim automat si in timp real a principalilor poluanti din aer, care prin teletransmisie va furniza datele la un dispecerat central de mediu.
- **Realizarea hartii acustice a Municipiului Bucuresti;**
- **Reabilitarea spatiilor verzi de pe teritoriul municipiului Bucuresti, prin:**
 - dezvoltarea perdelelor de protectie si aliniamentelor stradale, cu rol estetic, decorativ, dar si de reducere a poluarii chimice si fonice
 - intretinerea si dezvoltarea spatiilor verzi existente
 - reabilitarea parcurilor istorice ale orasului (Cismigiu, Carol , Herastrau)
 - extinderea spatiilor verzi, prin amenajarea unor terenuri, in prezent degradate.
- **Adoptarea de masuri referitoare la optimizarea traficului:**

Realizarea de noi cai de circulatie, corespunzatoare nivelurilor actuale si de perspectiva ale traficului auto

 - Extinderea si modernizarea inelului de circulatie de centura
 - Implementarea dirijarii traficului prin sistemul de “unda verde”
 - Inchiderea inelului principal de circulatie

Calitatea apelor

- **Apa potabila**
 - Imbunatatirea tehnologiilor de tratare a apei brute
 - Reabilitarea retelei de distributie a apei potabile
- **Apa uzata**
 - Finalizarea lucrarilor la statia oraseneasca de epurare a apelor uzate
 - Reabilitarea retelei orasenesti de canalizare

- Realizarea sistemului automat de monitorizare a poluantilor din apele uzate deversate in reseaua de canalizare
- **Ape naturale** (salba de lacuri de pe riul Colentina):
 - Reabilitarea ecologica a lacurilor de pe salba raului Colentina

Managementului deseurilor

- Realizarea si dezvoltarea unui sistem concurential in domeniul colectarii deseurilor;
- Implementarea sistemelor de colectare selectiva a deseurilor;
- Realizarea de facilitati in scopul asigurarii selectarii si recuperarii deseurilor in mod centralizat;
- Realizarea unui sistem de incinerare a deseurilor la parametri tehnologici de mare performanta, in scopul diminuarii volumului de deseuri care urmeaza a fi depozitate;
- Realizarea unui studiu privind managementul integrat al deseurilor in Municipiul Bucuresti (in colaborare cu Primaria din Viena).

Programul investitiilor si reparatiilor in perioada 2005-2008

- Reabilitare si punere in siguranta a barajului Baneasa si amenajare mal stang lac Baneasa cu o valoare aproximativa 8,5 miliarde lei
- Reabilitare pereuri verticale si inclinate lac Baneasa, etapa a II-a cu o valoare de 10 miliarde lei
- Proiectare si consolidare maluri intre lac Grivita si Baneasa cu o valoare de 5 miliarde lei
- Proiectare si executie terasamente si protectie taluzuri, corp baraj Grivita cu o valoare de 6 miliarde lei
- Proiectare, reabilitare, baraje si disipator lac Floreasca cu o valoare de 5 miliarde lei
- Proiectare si executie consolidare ecluza Herastrau cu o valoare de 10 miliarde lei
- Proiectare si executie aparari de mal lac IOR si lac Tineretului cu o valoare de 10 miliarde lei
- Proiectare si executie modernizare Baia 16 februarie cu o valoare de 5 miliarde lei
- Proiectare si executie consolidarea malului lac Straulesti cu o valoare de 3 miliarde lei
- Evaluarea starii de siguranta a barajului Cernica, vom demara lucrarile de reabilitare si punere in siguranta a acestuia
- Reabilitarea canalului Colentina existent intre stavilarul Cernica si podul rutier Cernica.